

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

((نمونه سوالات نوبت اول فارسی یازدهم - ۱۴۰۲/۱۴۰۳))
((علی طلائی))

بارم	بخش اول: قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۰/۷۵	با توجه به عبارات زیر کلمات مشخص شده را معنی کنید. الف) نژند آن دل که او خواهد نژندش ج) خدا داند چه افسرها که رفته	۱
۰/۵	عبارت «نوعی توپ جنگی کوچک دارای دو چرخ که در زمان صفویه و قاجاریه روی شتر می بستند» در توضیح چه واژه‌ای آمده است؟	۲
۰/۵	در بیت زیر کدام واژه مترادف واژه «باره» است؟ چو لشکر گرد بر گردش گرفتند/ چو کشتی بادپا در رود افکند	۳
۰/۵	در هر یک از موارد زیر کدام واژه‌ها از نظر املائی نادرست است؟ صحیح آنها را بنویسید. الف) دیری نگذشت که پرچم روس‌ها در خاک آغشته به خون بی گناهان به اهتزاز درآمد. نگاه فزون خواهانه و دحشت‌بار روس‌ها به فراتر از اینها دوخته شده بود. ب) آن گاه آگاه شدند که غرقه خاست شد. بانگ و هراز و غریو خاست و هنر آن بود که کشتی‌های دیگر به او نزدیک بودند.	۴
۰/۷۵	از بین گروه کلمات زیر سه نادرستی املائی پیدا کنید و صحیح آنها را بنویسید. اطبّاع و تنی چند از خدمتکاران، خطوات و حرکات، تب سوزان و سرسام، نحیب و صفیر، شمشیر تیز آفیت سوز، وزر و وبال، بزرگ و صععب، حلاوت سنج معنی	۵
۰/۵	در کدام گزینه «پیوند هم‌پایه ساز و وابسته‌ساز» هر دو وجود ندارد؟ الف) ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت / دو چندان می شکفت و برگ می کرد ب) گرت ز دست برآید، چو سرو باش کریم / ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد ج) به فرزندان و یاران گفت چنگیز که گر فرزند باید، باید این سان	۶
۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. از قضای آمده، امیر کشتی‌ها بخواست و ناوی ده بیاوردند. یکی بزرگ‌تر از جهت نشست او و شرعی بر وی کشیدند و از هر دستی مردم در کشتی‌های دیگر بودند؛ ناگاه آن دیدند که چون آب نیرو کرده بود و کشتی پر شده، نشستن و دریدن گرفت. الف) کدام واژه‌ها در عبارت بالا «هم‌آوا» است؟ (دو مورد) ب) مرجع ضمیر «وی» چیست؟ ج) زمان و نوع فعل «کرده بود» را بنویسید. د) نقش دستوری واژه‌های «شرع، دیگر و پر» به ترتیب چیست؟ ه) در جمله آخر «ناگاه آن دیدند.....» یک حذف پیدا کنید و نوع آن را بنویسید. و) در عبارت بالا کدام واژه‌ها رابطه ترادف دارند.	۷

۰/۷۵	در عبارت به شیوه بلاغی است؟ آن را به شیوه عادی بازنویسی کنید. الف) که چون زندگانی به سر می‌برد؟/ بدین دست و پای از کجا می‌خورد؟ ب) یقین مرد را دیده بیننده کرد/ شد و تکیه بر آفریننده کرد	۸										
بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)												
۰/۵	بیت زیر را با مصراع مناسب کامل کنید. عرضه ده مخزن پنهان کوه	۹										
۰/۵	با کلمات به هم ریخته زیر بیت شعر را کامل بسازید. خامی، کبک، سوخته، عاقبت، رهروی، از، نیاموخته، خود	۱۰										
۰/۵	نویسنده کتاب فرهاد و شیرین..... است و مجید واعظی آفریننده کتاب است.	۱۱										
۰/۲۵	موضوع کتاب «زندان موصل» از کامور بخشایش چیست؟	۱۲										
۰/۵	دو ویژگی نثر تاریخ بیهقی در عبارت زیر بنویسید. پیش رفتم. یافتم خانه تاریک کرده‌ها پرده‌های کتان آویخته و تر کرده و بسیار شاخه‌ها نهاده و تاس‌های بزرگ پر یخ بر زیر آن و امیر را یافتم آنجا بر زیر تخت نشسته، پیراهن توزی، مخنقه در گردن، عقدی همه کافور و بوالعالی طبیب آنجا زیر تخت نشسته دیدم.	۱۳										
۰/۲۵	در کدام گزینه اضافه استعاری می‌بینید. زیر آن خط بکشید. الف) چهره‌هایی که از خبر حمله روس در هم رفته بود، با تماشای شکوه سپاه، شکفته می‌شد. ب) یک قرن بیشتر است که اختلافات و و جنگ‌های داخلی مثل کاردی بر پهلوی این کشور نشسته است	۱۴										
۰/۵	برای «سد روان» در بیت زیر دو آرایه ادبی بنویسید. از این <u>سد روان</u> در دیده شاه/ ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت	۱۵										
۰/۷۵	در مصراع دوم بیت «به نام چاشنی بخش زبان‌ها/ حلاوت سنج معنی در بیان‌ها» علاوه بر آرایه «تناسب» آرایه هم مشهود است.	۱۶										
۰/۵	در بیت «چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر/ چه باشی چو روبه به وامانده سیر» واژه «شیر» در ارتباط با واژه‌های دیگر آرایه و آفریده است.	۱۷										
۰/۷۵	آرایه متناسب هر گزینه را مقابل آن بنویسید. (یک مورد اضافه است)	۱۸										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>آرایه</th> <th>بیت</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- جناس همسان</td> <td>الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست/ چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست</td> </tr> <tr> <td>۲- تلمیح</td> <td>ب) بلند آن سر که او خواهد بلندش/ نژند آن دل که او خواهد نژندش</td> </tr> <tr> <td>۳- ایهام تناسب</td> <td>ج) میان موج می‌رقصید در آب/ به رقص مرگ اخترهای انبوه</td> </tr> <tr> <td>۴- پارادوکس (متناقض نما)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	آرایه	بیت	۱- جناس همسان	الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست/ چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست	۲- تلمیح	ب) بلند آن سر که او خواهد بلندش/ نژند آن دل که او خواهد نژندش	۳- ایهام تناسب	ج) میان موج می‌رقصید در آب/ به رقص مرگ اخترهای انبوه	۴- پارادوکس (متناقض نما)		
آرایه	بیت											
۱- جناس همسان	الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست/ چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست											
۲- تلمیح	ب) بلند آن سر که او خواهد بلندش/ نژند آن دل که او خواهد نژندش											
۳- ایهام تناسب	ج) میان موج می‌رقصید در آب/ به رقص مرگ اخترهای انبوه											
۴- پارادوکس (متناقض نما)												

بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۹	معنی هریک از اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۵ نمره	
۱	الف) وگر توفیق او یک سو نهد پای / نه از تدبیر کار آید نه از رای	
۰/۵	ب) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش	
۰/۷۵	ج) لله دَرُّ گما؛ بزرگا که شما دو تنید!	
۰/۷۵	د) نیک کوفته شد و پای راست افگار شد؛ و هیچ نمانده بود از غرقه شدن.	
۰/۷۵	ه) به خوناب شفق در دامن شام / به خون آلوده ایران کهن دید	
۰/۵	و) مراسم آن سال با رسیدن خبر تحرک روس‌ها تنها لعابی از تشریفات به رو داشت.	
۰/۵	ز) شهر عرصه روز محشر را به خاطر می‌آورد.	
۰/۲۵	ح) دمار از جان این غولان کشم سخت	
درک مطلب ۳ نمره		
۰/۵	با توجه به عبارت «ای سبحان الله! زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان زرین شکسته و آن را <u>امیرالمومنین</u> می‌روا دارد ستن، آن <u>قاضی</u> همی نستانند؟!» منظور از «امیرالمومنین» و «قاضی» کیست؟	۲۰
۰/۵	با توجه به عبارت «در ایران آن روز دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر» منظور از «پدر و پسر» به ترتیب کیست؟	۲۱
۰/۵	در عبارت زیر مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ مردمی که به <u>خانه‌های تاریک</u> و <u>پی‌دریچه</u> عادت کرده‌اند، از <u>پنجره‌های باز</u> و <u>نورگیر</u> گریزان هستند.	۲۲

۰/۲۵	ابیات زیر وصف حال چه کسی است؟ ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می‌دید در آن سیماب‌گون امواج لرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید	۲۳
۰/۷۵	با توجه به عبارت «این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود؛ پس رفعتی نبشت به امیر و هر چه کرده بود، باز نمود و مرا داد.» کلمات «مرد، امیر و من» به ترتیب چه کسانی هستند؟	۲۴
۰/۲۵	زاویه دید روان‌خوانی «تا غزل بعد» که با عبارات «چند ماه از ورودم به زندان موصل ۴ می‌گذشت که متوجه شدم چند نفر از بچه‌ها در اردوگاه سواد چندانی ندارند و خواندن و نوشتن برایشان سخت است...» شروع می‌شود چیست؟	۲۵
۰/۲۵	در عبارت «من این نپذیرم و در عهده این نشوم.» جمله «در عهده این نشوم» چه مفهومی دارد؟	۲۶

با تشکر از همراهی شما دوستان عزیز

((علی طلائی))

((پاسخ نامه نمونه سوالات نوبت اول فارسی یازدهم - ۱۴۰۳/۱۴۰۲))
((علی طلائی))

بخش اول: قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۷۵	الف) خوار و زبون، اندوهگین ب) مال اندک دنیا ج) تاج پادشاهان	۱
۰/۵	زنبورک	۲
۰/۵	بادپا	۳
۰/۵	الف) دهشت‌بار ب) غرقه خواست شد	۴
۰/۷۵	اطباء، نهیب، عافیت‌سوز	۵
۰/۵	گزینه ج	۶
۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵	الف) قضا، بخواست ب) ناو ج) ماضی بعید د) مفعول، صفت، مسند ه) کشتی پر شده (بود) حذف به قرینه لفظی و) ناو و کشتی	۷
۰/۷۵	ب) یقین دیده مرد را بیننده کرد رفت و بر آفریننده تکیه کرد	۸

بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۵	دید یکی عرصه به دامان کوه	۹
۰/۵	عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته	۱۰
۰/۵	وحشی بافقی، عباس میرزا آغازگری تنها	۱۱
۰/۲۵	خاطرات اسیر آزاد شده اصغر رباط جزئی	۱۲
۰/۵	کوتاهی جملات، توصیف دقیق جزئیات	۱۳
۰/۲۵	ب) پهلوی این کشور	۱۴
۰/۵	استعاره، پارادوکس	۱۵
۰/۷۵	حس آمیزی	۱۶
۰/۵	جناس، تضاد، تناسب دو مورد	۱۷

۰/۷۵	الف) ۳ ایهام تناسب ب) ۲ تلمیح ج) ۴ پارادوکس	۱۸
بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)		
	معنی هریک از اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۵ نمره	۱۹
۱	الف) اگر توفیق خداوند شامل حال بنده ای نشود، از دست اندیشه و عقل کاری بر نمی آید.	
۰/۵	ب) تا می توانی از نتیجه تلاش های خود استفاده کن زیرا کوشش هر کس بر ارزش او می افزاید.	
۰/۷۵	ج) خداوند به شما خیر فراوان دهد. شما دو نفر بسیار بزرگ هستید.	
۰/۷۵	د) بدنش بسیار آسیب دیده بود و پای راستش مجروح شده بود و چیزی نمانده بود که در آب غرق شود.	
۰/۷۵	ه) هنگام غروب خورشید، کشور باستانی ایران را در حالیکه که شکست خورده و غرق در خون بود، دید.	
۰/۵	و) مراسم جشن عید آن سال با حمله روس ها تنها ظاهر جشن داشت.	
۰/۵	ز) مردم شهر صحنه قیامت به یاد می آوردند.	
۰/۲۵	ح) این مولان را به سختی شکست دهم و نابود کنم.	
درک مطلب ۳ نمره		
۰/۵	خلیفه بغداد، قاضی بست ابوالحسن بولانی	۲۰
۰/۵	فتحعلی شاه، عباس میرزا	۲۱
۰/۵	جامعه بسته و سنت های دست و پا گیر، ارتباط با دنیای بیرون و پیشرفته	۲۲
۰/۲۵	جلال الدین خوارزمشاه	۲۳
۰/۷۵	بونصر مشکان، سلطان مسعود، ابوالفضل بیهقی	۲۴
۰/۲۵	اول شخص	۲۵
۰/۲۵	مسئولیت آن را بر عهده نمی گیرم	۲۶

با تشکر از همراهی شما دوستان عزیز

((علی طلائی))